BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.462/939

Nr. 273 Vineri 4 Octombrie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PRIN MUNCĂ

In regiunile din apropierea teritoriilor rupte din trupul țării, în regiunile ce constituesc primul popas al fraților nefericiți nevoiți să-și părăsească avutul, căminul, tot rodul muncii lor de o viață întreagă, se poate simți în toată tragica ei desfășurare problema refugiaților.

Din toate părțile țării ne vin scrisori pline de amărăciune și de nădejde; inițiativa particulară și statul fac toate sforțările pentru ajutorarea imediată a celor în lipsă; noi înșine, grație concursului cititorilor, am putut alina multe suferinți, dar nu e destul! Trebue cu orice chip să se dea refugiaților posibilități de muncă, pentru ca astfel să-și poată câștiga, pentru ei și pentru ai lor, cele necesare traiului.

Ne-a fost dat să vedem pe drumul Constanței șiruri întregi de care, cu lucrurile simple cari compuneau gospodăriile modeste ale plugarilor plecați din Cadrilater.

Oameni solizi, obicinuiți cu munca grea, au socotit că în portul și orașul Constanța vor găsi mai ușor o întrebuințare oarecare și se vor putea stabili provizoriu, câștigând pâinea cea de toate zilele.

Dar portul doarme adânc Nu vin, nici nu pleacă vapoare. Nu se fac încărcături ori transporturi. Transacțiile lipsind, nu există nicio mișcare și piața pustie din fața palatului Primăriei, obloanele trase la toate prăvăliile din Centru dau imagina reală a totalei inactivități.

Nu e suficient să ne gândim la ei și să oftăm. Trebue să facem ceva practic, imediat, pentru refugiații lipsiți de mijloace. Germania și Italia au rezolvit anii trecuți problema celor fără de lucru, prin construcții de interes public, în deosebi drumuri și șosele. Sistemul dădea statului prilejul, prin circulația banilor cari îi primeau lucrătorii drept plată, să încaseze unele taxe de consumație, care acopereau în parte cheltuiala totală a lucrărilor.

Timpul e înaintat pentru lucrul la drumuri și șosele. Se pot găsi în alte domenii: intensificarea lucrărilor în cariere de piatră, la tăerea pădurilor, etc., întrebuințarea femeilor la țesătorii, la industrii casnice de interes imediat, în afară de vastul domeniu al agriculturii, unde lipsa brațelor e atât de mult simțită.

Trebue să găsim tuturora, repede, posibilități de muncă. Nu e timp de studii și de reflecții. România nu are, ca Anglia ori Statele Unite, posibilitatea bugetară de a plăti pensii celor fără de lucru, spre a evita o frământare socială.

Să ne gândim mereu la realitatea situației: problema refugiaților nu e numai o chestiune de frățească omenie; ea poate deveni o neliniștitoare problemă socială.

PENTRU JUDECATA OPINIEI PUBLICE

INCHEERE LA PREFAȚA PLANULUI GENERAL DE REORGANIZARE A ARMATEI

Prin „CONCLUZIUNILE" publicate ieri, „PREFAȚA LA PLANUL GENERAL DE REORGANIZARE A ARMATEI" s'a închis.

Am hotărît să dau publicității această prefață, pentru a arăta tuturor cât era de dezastruoasă situația oștirii în 1934.

După cum s'a putut constata, „PREFAȚA" a fost strigătul meu de alarmă. **Nădăjduiam să aduc la realitate o conducere a cărei nepricepere, ușurință și inconștientă rea voință, îndrepta armata și odată cu ea Țara, cu pași repezi spre prăpastie.**

Sub amenințarea unui ciclon care se anunța și care odată deslănțuit ar fi putut să spulbere hotarele noastre, am primit să iau conducerea Statului Major în Decembrie 1933.

Am pus condițiunile pe cari le voiu arăta cu altă ocazie. Au fost acceptate și mi s'a dat încredințarea că voiu fi lăsat să lucrez nestingherit.

Am început opera de reclădire a armatei pe temelii noui și sănătoase.

Din nefericire, măsurile de îndreptare pe care le luam se loveau necontenit de grele piedici. Ele îmi erau puse zilnic în cale de acei ajunși prin cunoscutele mijloace, la conducerea Țării și Armatei.

Simțeau că activitatea mea primejduia și înaltele lor situații și nesecatele izvoare de câștiguri necinstite.

Lupta a fost grea, dar dreaptă, dârză și mândră.

Am ieșit înfrânt.

Mocirla mă învinsese.

Am plecat, spunând ofițerilor din Marele Stat Major, cari mă ascultaseră și cari mă ajutaseră și pentru cari nu voiu găsi niciodată destule cuvinte de bună apreciere și de meritate laude, că „scobor treptele edificiului pe care-l reclădisem și-l purificasem, tot cum le-am urcat, adică cu capul sus; că am tras în instituție o dâră de lumină pe care nimeni și nimic nu o va stinge și că nu pleacă din mijlocul lor un om mort, ci, unul mai viu ca niciodată".

„Dâra de lumină" nu a dispărut nici astăzi.

Directivele date de mine, au fost urmate în liniile lor mari an cu an. Lipsind însă priceperea, perseverența și metoda, ritmul pe care-l însuflasem operei de refacere, s'a stins.

Totuși, multe din lipsurile materiale arătate de mine, au început să fie acoperite. Nu după un plan bine chibzuit ci potrivit intereselor acelora cari au făcut din apărarea națională tarabă.

In ultimul an, sub apăsarea evenimentelor cari se prăvăleau vertiginos peste capetele noastre, evenimente cari nu au fost înțelese la timp, conducătorii Țării au fost siliți să grăbească, cu înzecite sacrificii, măsurile de îndreptare.

A fost însă în zadar.

Nimic nu se poate împotrivi trainic pe furtună.

Dacă aș fi fost cel puțin ascultat și dacă aș fi fost lăsat să lucrez, Armata nu ar fi fost dotată cu material uzat, cumpărat în grabă de oriunde s'a găsit și cu prețuri pe cari a trebuit să le acceptăm și, nici Țara n'ar fi făcut dureroasele sacrificii materiale pe cari a fost silită să le facă.

De aceea țin să afirm și să subliniez că, de pierderea granițelor nu este și nu trebue făcută vinovată Armata. **Responsabilă este numai conducerea politică, care nu a pregătit-o din vreme și din această cauză nu a întrebuințat-o când a fost nevoe.**

Cunosc Armata.

Cunosc pe soldații și pe ofițerii ei.

Oricare ar fi fost starea materială a armatei, ofițerii și soldații s'ar fi bătut.

Pentru salvarea Țării, pentru păstrarea onoarei, pentru mândria tradițiilor ei și pentru respectul morților ei, armata s'ar fi luptat.

Ea s'ar fi sacrificat, chiar fără folos, dacă i s'ar fi cerut.

Conducerea i-a refuzat însă această supremă satisfacție.

Cu toate umilințele la care a fost supusă, armata a păstrat neștirbit moralul și încrederea ei într'un destin mai luminos.

Resemnată, stă cu arma la picior și se instruește.

Ea nu uită și nu iartă că a fost lăsată să privească, fără să tragă, la cea mai dureroasă spintecare a sufletului și trupului Țării.

GENERAL I. ANTONESCU
1 Octombrie 1940.

SEMNAREA ACORDULUI GERMANO-ITALO-JAPONEZ

D. von Ribbentrop citind textul tratatului

A fost arestată o bandă de falsificatori de dolari la Zagreb

Belgrad, 1 Octombrie (Rador).— **Corespondentul agenției D. N. B. anunță:**

O bandă de falsificatori de dolari a fost arestată la Zagreb, capitala Croației.

In total au fost arestați 15 falsificatori, aproape toți evrei.

Orariul de vară se menține in Germania

Berlin, 1 Oct. (Rador). — Dovedindu-se bunele servicii făcute de orariul de vară, el va fi menținut până la noi ordine.

Decretul respectiv al consiliului de miniștri pentru apărarea Reichului va apare zilele viitoare în Monitorul oficial.

Imprejurimile canalului Panama vor fi considerabil întărite

Belgrad, 1 (Telegraph-Orient). — **Ziarele de aci publică o știre din New-York, că în cercurile oficiale de acolo se declară că în curând împrejurimile canalului Panama vor fi considerabil întărite. Se vor dirija acolo — între altele — încă 14 submarine, pe lângă cele care staționează de mult acolo.**

Ședința de colaborare săptămânală a Subsecretariatelor apărării naționale

COMUNICAT

Președinția Consiliului de miniștri anunță:

Luni 30 Septembrie a. c. a avut loc la Marele Stat Major, ședința de colaborare săptămânală a Subsecretariatelor departamentului apărării naționale, sub președinția Domnului General Antonescu, Conducătorul Statului.

Cu această ocazie s'au luat următoarele dispoziții:

1. S'au stabilit normele pentru armonizarea transporturilor pe C. F. R., spre a satisface nevoile armatei și ale economiei naționale.

2. — S'au dat dispoziții să se remedieze nedreptățile făcute cu împărțirea ajutoarelor familiilor concentraților.

3. — S'a stabilit modul cum trebuesc ajutați ofițerii și subofițerii falimiști cari și-au lăsat averea în teritoriile evacuate. Un prim fond de 20 milioane a fost pus la dispoziție de Casa Oștirei. S'a dispus ca aceleași măsuri să fie luate și de celelalte departamente.

4. — S'a hotărît ca pâinea soldatului să fie sporită dela 700 gr. la 1 kgr.

5. — S'au stabilit normele de urmat pentru descoperirea tuturor rezerviștilor cari s'au sustras dela concentrări, precum și pedepsirea celor ce se vor găsi vinovați de a fi înlesnit lipsa lor dela datorie.

6. S'au luat măsuri pentru asigurarea furajelor pe timpul iernei, necesare animalelor armatei.

7. S'au stabilit normele de urmat pentru sancționarea furnizorilor armatei, cari nu și-au îndeplinit obligațiunile contractuale.

8. S'au luat măsuri ca toți antreprenorii cinstiți cari și-au îndeplinit obligațiunile să primească drepturile bănești.

9. S'au stabilit normele generale pentru completarea sistemului de comunicații, strategic și economic al Țării.

10. S'au luat măsuri să se accelereze legarea prin șosele a regiunilor din apropierea nouei frontiere cu Ungaria rămasă fără comunicații.

Deasemenea s'a dispus aprovizionarea acestor regiuni pentru iarnă.

IN CORPUL ZIARULUI:

CONSFĂTUIREA FUEHRERULUI CU ȘEFII NAȚIONAL-SOCIALIȘTI DIN OLANDA

LA DESCHIDEREA ȘCOLILOR

de N. BATZARIA

In anul acesta, școlile își încep din nou activitatea cu o întârziere de o lună. Motivul dureros al acestei întârzieri se cunoaște. Smulgerea din trupul țării a unei bune părți din teritoriul național a produs în învățământ turburări destul de adânci. Trebuiau stabilite localitățile unde ar fi urmat să funcționeze mai departe școlile, care nu mai puteau funcționa în teritoriile cedate. Trebuiau repartizați profesorii și învățătorii provenind dela aceste școli.

De aceea, întârzierea de o lună pentru începerea noului an școlar era inevitabilă.

Chestiunea ce se pune acum, este de a ști cum s'ar putea câștiga timpul pierdut, fără ca învățământul să sufere și fără ca elevii să fie supuși unei munci de surmenaj.

Dacă ar fi să se mențină stările de lucruri ce au domnit până acum în școală, este slabă de tot nădejdea de a se putea câștiga luna pierdută. Dacă, de pildă, s'ar continua ca o zi pe săptămână să se piardă, așa cum se pierdea cu străjeria, și dacă s'ar născoci mereu sărbători, adică zile în care toată lumea muncește și numai școlile sunt închise, este exclusă speranța de recuperare a lunii pierdute și de obținerea unor rezultate mulțumitoare în ce privește cunoștințele ce trebue să capete elevii.

Suntem însă încredințați că aceste stări de lucruri vor fi înlăturate și că școalei îi se va da putința de a-și îndeplini misiunea de căpetenie, care este de a împărți cunoștințe cu adevărat folositoare. Mai ales, nici o zi de lucru pentru străjerie sau pentru ceva asemănător.

Dar începerea noului an școlar pune și alte probleme de o importanță ce nu poate fi tăgăduită. Relevăm cu un sentiment de mulțumire că d. profesor Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, s'a și sesizat de una din aceste probleme și a căutat să o rezolve prin decizia care interzice perceperea oricăror taxe dela elevii din cursul primar.

Gratuitatea învățământului primar a fost destul de des, ca să nu spunem în mod curent călcată. In afară de greaua povară pentru părinți a cheltuelilor de tot felul, ce reclama în continuu străjeria cu echipamentul și zorzoanele ei, mai intervenea și taxele, cărora — ce-i drept — li se spunea „benevole", dar care nu erau mai puțin obligatorii. O dispoziție binevenită a d-lui ministru al educației naționale interzice, pentru învățământul primar, atât percepe-

(Continuare in pag. 2-a)

O MANOPERĂ A DUȘMANILOR REDRESĂRII NOASTRE NAȚIONALE

COMUNICAT

Dușmanii redresării noastre naționale au tipărit și răspândit la Iași un „APEL CATRE ROMANI, de Generalul I. Antonescu".

Generalul I. Antonescu nu a adresat niciun comunicat sau apel către popor, decât prin ziare și Radio.

Apelul răspândit este un atentat contra naționalismului integral, de pe linia căruia Conducătorul Statului nu s'a abătut niciodată.

PEDEAPSA CU MOARTE PENTRU ACAPARATORII DE ALIMENTE IN FRANȚA

Geneva, 1 Oct. (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

Curtea marțială instituită de guvernul francez și ai cărei membri au fost numiți ieri Luni, fapt deja anunțat, poate pronunța pedeapsa cu moarte în cazurile extrem de grave de acaparări de alimente sau de sabotarea lor.

D. Farinacci in audiență la Fuehrer

Berlin, 1 Octombrie (Rador).— *Fuehrerul a primit, Marți dimineața, în noua cancelarie a Reichului, pe d. Farinacci, ministru italian de Stat.*

O formație din garda de S. S. a dat onorurile atât la sosirea cât și la plecarea ministrului.

DESMINȚIREA UNOR ȘTIRI FALSE ASUPRA SITUAȚIEI DIN ROMÂNIA

Posturi străine de radio, continuând seria știrilor false asupra situației din România, anunță că un număr de aviatori germani ar fi sosit pe un aerodrom din regiunea petroliferă, că soldați germani ar pregăti un teren de aterisare lângă Târgoviște, în fine, că ofițeri și specialiști germani ar fi fost repartizați în porturi, aeroporturi și în regiunea petroliferă.

Se dă cea mai categorică desmințire acestor svonuri.

MARELE STAT MAJOR

COMUNICAT

In urma verificărilor făcute la întreprinderile cari au oameni mobilizați pentru lucru, de către delegații Marelui Stat Major (Serviciul M. O. N. T.), s'au constatat următoarele nereguli:

— unii mobilizați pentru lucru nu au fost găsiți prezenți la întreprinderi;

— declararea funcțiunii speciale a unor mobilizați pentru lucru a fost făcută cu rea credință;

— unele întreprinderi nu corespund rolului special pe care și l-au asumat prin cererea de admitere la mobilizarea pentru lucru.

Marele Stat Major a sancționat aceste nereguli:

— anulând mobilizarea întreprinderilor și personalului aflat în culpă.

— trimițând pe cei vinovați din întreprinderile respective, în judecata Tribunalelor militare, conform art. 11 din Legea O.M.N.T.

Verificările continuă.

UN APEL AL D-LUI HORIA SIMA

COMANDANTUL MIȘCĂRII LEGIONARE ȘI VICE-PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE MINIȘTRI

LEGIONARI,

După 30 de zile dela biruința din 6 Septembrie, Generalul Antonescu ne cheamă să primim semnal de luptă pentru refacerea Țării.

Mișcarea legionară răspunde din toate depărtările pământului românesc.

Toți purtătorii cămășilor verzi vor fi prezenți în front ostășesc, Duminică 6 Octombrie la București.

HORIA SIMA
1 Octombrie 1940.

Misiunile și delegațiile speciale trimise in străinătate vor face cele mai stricte economii

Din ordinul d-lui general Ion Antonescu, conducătorul statului român și președintele consiliului de miniștri, ministerul finanțelor a dat dispoziții regiilor caselor, direcțiilor autonome, precum și tuturor direcțiilor și serviciilor pendinte de acest minister, să ia măsuri ca orice delegații sau misiuni trimise în străinătate să fie reduse la maximum ca număr și componență.

Diurna și cheltuelile de reprezentare nu se vor mai plăti în sume fixe, ci se vor pune la dispoziția șefului delegației sau misiunii — sub formă de avans — sumele strict trebuitoare pentru cheltuelile de hotel, masă și transport pentru membrii delegației sau misiunii.

Șefului delegației sau misiunii i se va atrage atenția să facă toate cheltuelile respective cu cea mai mare economie.

Șeful misiunii sau delegației va prezenta la întoarcere un decont al cheltuelilor efectiv făcute care va fi examinat și verificat cu toată severitatea.

După verificare, decontul va fi ordonanțat, după normele în vigoare, lichidându-se avansul acordat.

Accesul publicului este din nou îngăduit în împrejurimile și pe terasele Castelului Peleș

Sinaia, 30 Sept.

Minunatele alei umbroase, ce șerpuesc în fața Castelului Peleș, precum și terasele ca'n povești ale pitorescului Castel din basme, leagăn al Dinastiei noastre, au fost redate începând de eri, plimbărei publicului vizitator și localnic.

De aproape 10 ani, frumoasele împrejurimi ale Castelului Peleș, cari dela durarea lui și până deunăzi constituiau atracția vizitatorilor și renumele localității, erau îngrădite cu un gard de lemn, iar dela podul peste pârâul Peleș, din vestita alee Carmen Sylva era interzis accesul publicului, care, față de această oprelițe, admira numai din depărtare minunata ctitorie a Regelui Carol I.

Nu mică a fost însă bucuria cetățenilor orașului nostru, cari au aflat eri, că Majestatea Sa Regele Mihai I și Majestatea Sa Regina Mamă Elena au binevoit să ridice restricțiunile înființate acum zece ani, permițând din nou vizitatorilor accesul pe aleele din fața Castelului, dealungul Peleșului, dela podul Carmen Sylva spre Corpul de gardă, precum și vizitarea teraselor Castelului Peleș.

Iată cuprinsul înștiințării ce a fost afișată în fața primăriei orașului, pentru ca toată lumea să știe:

„Din Inaltul Ordin al Majestății Sale Regelui Mihai I și al Majestății Sale Regina Mame Elena, se aduce la cunoștință următoarele: 1) Este permisă trecerea pietonilor pe aleea dela podul Peleș pe lângă Corpul de gardă la stânga, prin pădure până la Compania de gardă, în fiecare zi între orele 8—18; 2) Duminica și sărbătorile este permis accesul vizitatorilor pe aleea din dreapta Corpului de gardă, pe terasele Castelului Peleș, între orele 11—13".

Vestea s'a răspândit ca fulgerul și localnicii, în număr neobișnuit de mare, au avut iarăși fericitul prilej să fie atât de aproape și să aclame entuziaști pe aleele Castelului, pe M. S. Regele Mihai I și pe Augusta Sa Mamă.

In curtea școlii

Castelul Peleș